

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה סד.

מסורת הש"ס

(א) ממות כא: מ"ב: ב'
 (ב) וסופתא כללא פ"א ה"א,
 (ג) בנמ"ק ונבסות ע"פ
 גרסת מנכ"ס"א איהא כללא
 שדך לא וז"ע כאן וברש"י
 ונמנרס"א: וע' פ"א רש"י
 בנמ"ק ונבסות: מנבסות ורסא
 שוים מ"ב פנים וז"ע
 (ד) [עלף ד. ד.] וסודו לו:
 (ה) [מנכ"ס] פ"א:
 (ו) ה"א: קדושין פ': דמאי
 פ"ו מ"א [מנכ"ס] דדמאי פ"ו
 ה"א: (ז) קדושין פ"א
 (ח) נדל"ל אסור לבס
 למסור: (ט) [עקר קס ד.],
 (י) [ע"ס ח"א] ממות ד: ד"ה
 ה"א:

תורה אור השלם

1. אֶת חֻקֵּי תִשְׁמוּרָה
בְּהִמּוּתָּךְ לֹא תִרְבִּיעַ
כְּלָאִים שָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע
כְּלָאִים וּבִגְדֵי כְּלָאִים
שֶׁעָטְנוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ:
וַיִּקְרָא יִטְיָ

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ר"ע וכו' דהא
פ"ב דמכות דף בא. ז"ל
פ"א דמכות דף ד' ע"ב
וע"ש בתוס' ד"ה הא:
בא"ד דמכות ה"א פ"ה.
קשה לי הא מ"מ איסורא
לדוריינא בלא מעשה אלא
לדין לוקין וא"כ מדמותר
לעקור מוכח דלמעט
מיפלה שרי וכו' :

הגהות הב"ח

(א) גב' מ"ט לאר מנש
דקנבר: רש"י ד"ה
תמלוד ונור ומר ולא פורע
שדך. נ"ב עיין במסות פורע
כל ע"כ: (א) ד"ה ומל
אירא ור' דהא רזא
ר' הוא דשרי ור' יוס
גמור מני ש"ס: (ז) ד"ה
ד' לילא לאקשיי מדי
בד"ק ד' לילא נשן ור' הוא
המיוס ד' ע"כ ועינל
דף כג: (א) ד"ה טול ור'
ומותר: (ז) תוס' ור'
רבי עקיבא ור' דבהנהגה
דכלאס ור' לאומס
דבמלעקור: (י) שרצה
שיהא זכר ור' שרצה
בקימומו ור' שוקר ור'
האומס חיים ולבר הים:

אָבֿל עוקרין. להשליכן לאִצוד ואע"פּ מאַלְתִּינָה עד שיעקֿרם הוּא: **סָבֿרֵה לר' עקיבֿא** **אָמֿר** **הַמִּקְיִים** **בְּנֵלֵאִים** **הָהוּא** **לֶחֶן** **סִיג** **וְגֵדֵר** **כְּדִי** **לְקִיּוֹמֵן** **לְאַחֵר** **בְּקִיּוֹמֵן:** **הַמִּנְכֵּשׁ** **וְהַמַּחֲפֵּה.** **לְאַחֵר** **זִרְעִיתָם** **חֹפֶה** **עֵפֶר** **עֵלִינָה** **כִּדְרָךְ** **כֵּל** **הַחוּרִשִׁים:** **לֹקֶה.** **דִּלְיִינוּ** **נָמִי** **זֹרַע** **דִּמְהָה** **דִּרְכּוֹ** **שֶׁל** **זֹרַע** **לְמֻמּוֹחֵי** **פִּירֵי** **מִכּוּיֵן** **הָאֵל** **נָמִי** **לְמֻמּוֹחֵי** **פִּירֵי** **מִכּוּיֵן:** **שִׁ"ל** **לֹא** **כֵּלֵאִים.** **כֵּלֵאִים** **דִּהֲרַבְּעָה** **קֹא** **דִּרְשָׁם** **מִדְּסַמָּךְ** **כֵּלֵאִים** **דִּלְלָה** **מִרְבִּיעַ** **גִּבִּי** **שָׂדֶה** **דִּרְשִׁינָה** **(מ"ק דף ב:)** **כֵּלֵאִים** **שִׁדְךָ** **לֹא** **מִלְלָה** **כְּתִיב** **בְּהִתְחַבֵּךְ** **לֹא** **מִרְבִּיעַ** **בְּקִיּוֹמֵן** **(ל' ו)** **וְלֹא** **מִזְרַע** **שִׁדְךָ** **כֵּלֵאִים** **שִׁמְךָ** **שִׁדְךָ** **אֶכְלֵאִים** **לְדַלְעִיל** **נָמִי** **דִּרְשִׁינָה** **וּמִשְׁמַעַת** **דְּמִזְהִיר** **הַכְּתוּב** **שֶׁלֹא** **יְהוּ** **כֵּלֵאִים** **בְּשָׂדֶה** **וְאִילָנוֹ** **עֹוקְרִין** **שְׂרִי** **לְמַעֲשֵׂי** **תִּפְּלָה** **אֲע"ג** **דְּרוּשָׁה** **בְּקִיּוֹמֵן** **עַד** **שִׁיעֶקֶרֶם** **הוּא** **יִטּוֹל** **שִׁכְרוֹ:** **רַבֵּנּוּ** **הוּא.** **דִּלְלָה** **אִיכְפַּת** **לְהוּ** **אִי** **רוּשָׁה** **בְּקִיּוֹמֵן** **אָבֿל** **יִישׁ** **נֶסֶךְ** **לְאֶסְקֹר** **לְהִיט** **רוּשָׁה** **בְּקִיּוֹמֵן** **דִּירְשָׁנָה** **מִלְּפָנֶיךָ** **בְּצִטָּל** **עֲבֻדָּתָה** **כּוֹכְבִּים** **וּתְשַׁמְשִׁיָּה** **אִימֵר** **לָךְ** **דְּאֶסְקֹר:** **וּמֹאִי** **אִירִיא** **עֹוקְרִין.** **מִדְּאֶסְקִירָךְ** **לְמִישְׂרֵי** **עֹוקְרִין** **מִשְׁמַעַת** **(א)** **דֵּהָ** **רוּשָׁה** **בְּקִיּוֹמֵן** **דִּמְיַעֲשֵׁת** **תִּפְּלָה** **הוּא** **שְׂרִי** **אָבֿל** **קִיּוֹם** **גִּמְרוֹר** **אֶסְקֹר** **וְאִי** **רַבֵּנּוּ** **אִפִּי** **קִיּוֹם** **נָמִי** **שְׂרִי:** **לְעֹולָם** **רַבֵּנּוּ** **הוּא.** **וְהֹאִי** **דְּלִאֶסְקִירָךְ** **לְמִישְׂרֵי** **עֹוקְרִין** **לֹא** **מִשּׁוּם** **אִיֶּסְקֹר** **רוּשָׁה** **בְּקִיּוֹמֵן** **אֲלֵא** **מִשּׁוּם** **אִיֶּסְקֹר** **מִתַּנַּת** **חֲסֵה** **(וְר' יְהוּדָה** **הֵיאֵל** **דְּאָמֵר** **בִּפ"ק** **וְעַלִּי כס.)** **אֶסְקֹר** **לִיתֵן** **לָהֶם** **מִתַּנַּת** **חֲסֵה** **וְאֶשְׁמַעִינָה** **דִּלְמַעֲשֵׂי** **תִּפְּלָה** **שְׂפִיר** **דְּמִי:** **וּמַקְשִׁינָה** **וְהִיא** **נָמִי** **רַבִּי** **יְהוּדָה** **הוּא** **מִדְּרַבִּי** **יְהוּדָה** **דְּשְׂרִי** **אֶסְקֹר** **דִּידִיָּה** **גִּבִּי** **מִיעֵשֵׁת** **תִּפְּלָה** **נִשְׁמַע** **לר"ע** **דְּשְׂרִי** **נָמִי** **אֶסְקֹר** **קִיּוֹם** **מִשּׁוּם** **מִיעֵשֵׁת** **תִּפְּלָה** **וְגִבִּי** **יִין** **וְנֶסֶךְ** **נָמִי** **מִשּׁוּם** **מִיעֵשֵׁת** **תִּפְּלָה** **שְׂרִי:** **לִיכָא** **לְאֶקְשׁוּי** **(ו)** **מִיַּנְיָה:** **דְּמִי** **עֲבֻדָּתָה** **כּוֹכְבִּים.** **עֻבְדָּה** **כּוֹכְבִּים** **שְׁמוּכֵר** **עֲבֻדָּתָה** **כּוֹכְבִּים** **דְּמִינָה** **מֵה** **הֵן** **בְּהֻלָּה:** **וְסוֹ** **אִיסְגִּינִי.** **בְּזוּלָה** **וְהַגְּמִירִי** **דִּלְאַחֵר** **שְׁתַּגְּמִירִי** **אֶסְקֹר** **לְמַכּוֹר** **לְכֶסֶף** **עֲבֻדָּתָה** **כּוֹכְבִּים** **שְׂבִידֶכֶם.** **אֲלֵמָה** **כִּי** **מוֹצִינָה** **לִיה** **לְהִיטוֹת** **עֻבְדָּה** **כּוֹכְבִּים** **שְׂרִי** **לֹאֲתַהוּי:** **וְגִבִּי** **כִּשְׁהוּיָה** **רַג:** **בְּצִטָּל** **לְהוּ** **מִקְדּוֹשׁ.** **עֻבְדָּה** **כּוֹכְבִּים** **מִבְּטָל** **עֲבֻדָּתָה** **כּוֹכְבִּים** **הֵלֶכְךָ** **דְּמִיָּה** **מוֹתְרִין** **דֵּהָא** **בְּצִטָּל:** **מוֹסֵר.** **אֲלֵמָה** **דְּמִי** **ע**

ה' אלמא אסור להיות רוצה
דאס זרען אחר וצא
דקתני עוקרין: אפילו
ברוצה בקיומן שלא יעקרו

אבל עוקרין עמו כדי למעוטי את התיפלה סברוה הא מני ר' עקיבא היא דאמר המקיים בכלאים לוקה דתנאי ^בהמנכש והמחפה בכלאים לוקה ר"ע אומר אף המקיים מ"ט דר"ע אמר קרא ישדך לא תזרע כלאים אין לי אלא זורע מקיים מנין ת"ל ^גלא כלאים איילו למעוטי תיפלה שרי לא הא מני רבנן זיא אי רבנן מאי איריא עוקרין אפי' קיומי נמי שפיר דמי הכא במאי עסקינן כגון דקא עביד בחנם ור' יהודה היא דאמר ^דלית להם מתנת חנם אסור מדרבי יהודה נשמע לר"ע לאו אמר ר' יהודה אסור ליתן להם מתנת חנם אבל למעוטי תיפלה שפיר דמי לר"ע נמי אע"ג דא"ר עקיבא המקיים בכלאים לוקה למעוטי תיפלה שפיר דמי ^הותו לא מידי הדור יתבי וקמבעיא להו דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מהו מי תופסת דמיה ביד עובד כוכבים או לא אמר להו רב נחמן ימסתברא דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותרין מדהנהו דאתו לקמיה דרבה בר אבוא אמר להו זילו זבינו כל מה דאית לכו ותו איתגייירו מ"ט ^ו משום דקסבר דמי עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים מותרין ודלמא שאני התם דכיון דדעתיה לאיתגייורי ודאי בטלה אלא מהכא ^זהיישראל שהיה נושה בעובד כוכבים מנה ומכר עבודת כוכבים והביא לו יין נסך והביא לו מותר אבל אם אמר לו המתן לי עד שאמכור עבודת כוכבים ואביא לך יין נסך ואביא לך אסור מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר רב ששת סיפא משום ידחור ליה כי רוצה בקיומו וכי רוצה בקיומו כה"ג מי אסיר והתנן ^חגור ועובד כוכבים שירשו אביהן עובד כוכבים גר יכול לומר לו טול אתה עבודת כוכבים ואני מעות טול אתה יין נסך ואני פירות אם משבאו לרשות הגר אסור אמר רבא בר עולא מתני' בעבודת כוכבים המתחלקת לפי שבריה תינח עבודת כוכבים יין נסך מאי איכא למימר בחרם הדרייני והלא רוצה בקיומו שלא יגנובו ושלא יאבדו אלא א"ר פפא ירושת הגר קאמרת שאני ירושת הגר ידאקילו בה רבנן ^טגזירה שמא יחזור לקלקלו תניא

בציקומה שלא תשתבר עד שיטול
לגוי שרייה. על זהו אי של כסף
 אשר השבר יחלקוה לשברים דלא
 גר בשזיריתה: וכן נון
 אשר יאכל וקמי טול אחת
 לאל אכפת: והדיו בלוט
 מן ואני פירות: **בחרם** הדרייני.
 חסור ופולטו כשבורה בחיים:

כֵּן תִּפְּשׁוּט צַעֲיִן דִּהּא מִשְׁמַע מִתּוֹךְ הַבְּרִייתָא דִּישְׂרָאֵל שְׁנוּשָׁה צַר
אֲלֵמָּא דִּין אֶחָד לְשֵׁינֶיהּ וְהַשְׁמָל לֵיכָא לְמַחְלֵי טַעַם הֵימֵר מִשּׁוּם
הֵימֵר יֵין נֶסֶךְ וְיֹמֵר מַדְמֵי עֲבוּדָת כּוּכְבִּים דְּחַמְיָרָא אִיסוּרָא: **אבר**
מִזֶּה הַלָּשׁוֹן הַמֵּתָן לִי כֹלֹר אֵיךְ יִכּוֹל לִפְרַע מִמָּקוֹם אֶחָד וְלִ
בְּקִיּוּמוֹ כְּגוֹן שְׁאִין לִי עֲרַב מִמֶּנּוּ וְאֵךְ אִין לִי נִכְסִים אַחֲרֵים שִׁבְעִ
מִמָּקוֹם אֶחָד אֵיךְ לִי אֲמִירָתוֹ שֶׁ עוֹצֵר כּוּכְבִּים מְעַלֵּת כְּלֹס לְשׁוֹן
גַּר

שאין תופסין דמיהן דא"כ היכי מייית ראייה מתחילה מכלאים לין
נפך אלף ודאי בכלאי וזעים מיייר וכן משמע מדמייית עלה קרא
דשדך לא תזרע כלאים והלכך אין להביא ראייה מכתן דכלאים
נוהגין בשל עובדי כוכבים דע"כ בצרך מיייר ראייה צחזה לארך כלאי
וזעים שרי אף לישראל ואם כן נוכל

למעותי את התיפלה
א היא דאמר המקיים
(6) המוכש והמחפה
מזר אף המקיים מ"ט
לא תזרע כלאים אין
בנין ת"ל (7) לא כלאים
שרי לא הא מני רבנן
א עוקרין אפי' קיומי
אזאי עסקינן כגון דקא
הא היא דאמר (8) ליתן
סור מדרבי יהודה
ר' יהודה אסור ליתן
למעוטי תיפלה שפיר
א"ר עקיבא המקיים
תיפלה שפיר דמי
בי וקמבעיא להו דמי
בכד כוכבים מהו מי
כוכבים או לא אמר
דמי עבודת כוכבים
תתין מדהנהו דאתו
אמר להו זילו זבינו
יתגייירו מ"ט (9) משום
בים ביד עובד כוכבים
התם דכיון דרעתיה
לא מהכא (10) ישראל
כוכבים מנה ומכר
לו יין נסך והביא לו

ה"ה דמריצי יהודה היה יכול להוסיף
אלף צעי לאסוקי מילמיה על ר"ע
לאיירי ציה: **מסתברא** דמי
עבודת כוכבים ביד עובד כוכבים
מותרינן. וגראה הטעם כי מה שעבודת
כוכבים תופסת דמיה משום דכתיב
והיית חרס כמוהו ולא שאתה דמיה
ממנו כמורה וצבישראל דזקא נאמר
ולא לצני נח והא דלסרינן לעיל בפ"ק
(דף יב. וסד ד"ה דכוותה) דמי עבודת
כוכבים היינו כשדעמנו לקנות מן הדמים
עבודת כוכבים אצל כשכא להסגייר
או לפצוע חובו מותר: **וזבינו בל**
מאי דאית אבו ותו וכו'. ומה שלא
היה אומר להם לטעלה בשצירה
ויכולו ומוכרה בגרות לפי שהיה
דעתם למכוריהם שלמה ביוקר לעובדיה
והא דלסרינן לעיל פרק ר' ישמעאל

(דף נג.) מכרה לעובדיה לא בטלה שאני הכא כיון דדעמיהו לאגרימי אינס חוששין זה ובטלה ולא הוו דמי עבודת כוכבים:

ורבא שאני התם כיון דדעמיהו לאגרימי ודאי מבבבא דהו. הקשה הרב רבי אלחנן תימה עבודת כוכבים דשייך זה ביטול היו יכולין למכור והיו הדמים מותרין אלא מיין נסך דלא שייך זה ביטול ואפילו הכי קאמר להו וזני כל מה דלית נסך ולאס גזל כוכבים שמזכיר עבודת כוכבים ואוצא לך יין נסך ואוצא לך ביטול דהא ביין נסך לא שייך ביטול י"ל דלעולם פשוט לך

תניא

עין משפט
נר מצוה

בו א מיי פ"ה מהל'
 כלאים הלכה ה
 טוש"ע י"ד סי' רלו סעיף
 א:
 בו ב מיי שם פ"א הל' ב
 ופ"ה הל' ב טוש"ע
 א:

ג' [מ]י פ"י מהל' ע"ש
הל' ד' ופ"ג מהל' זמיה
ומתנה הל' יא טו"ש"ע י"ד
ס' קנא סעיף [א]:
ב"ח ד' מ"י פ"ט מהל'
עבודת כוכבים הל'
יח טו"ש"ע י"ד ס' קמט
סעיף ה' בהג"ה וס' קמח
סעיף יא וס' קמז סעיף
[א] ונכרז אלפס עוד
במילתין פקד ב' דף
שמא [א]:

כַּמָּה הָיוּ מֵי פִּיגְמָה'ל
מֵאֲכֻלֹת אֲסוּרוֹת הָיָה
כִּי סָמַם לְאֶחָד קָמָה טוֹשֶׁעַ
יִיד כִּי קִלֵּב סֶפֶר ז'
ל' ז' מֵי שֶׁס הִלְכָה כִּי
וּפִיגְמָה'ל עֲזוּדָה
סוֹכְבִי הִלְכָה הַ סָמַם שֶׁס
טוֹשֶׁעַ יִיד כִּי קָמָה סֶפֶר
ד' [וְטוֹר חִימָה'ל רִפְגָּ:]
לֹא חָמַם מֵי פִּיגְמָה'ל
מֵאֲכֻלֹת הִלְכָה כִּי סָמַם
שֶׁס:

מוסף רע"י

[illegible]